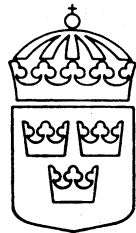

Sveriges överenskommelser med främmande makter

Utgiven av utrikesdepartementet

SÖ 1979: 23

Nr 23

Tilläggsprotokoll II till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i icke-internationella väpnade konflikter (SÖ 1953: 14–17).

Genève den 8 juni 1977

Tilläggsprotokollet undertecknades av Sverige den 12 december 1977.

Regeringen beslöt ratificera tilläggsprotokollet den 21 juni 1979.

Ratifikationsinstrumentet deponerades den 31 augusti 1979 i Bern.

Tilläggsprotokollet träder i kraft för Sverige den 29 februari 1980.

Riksdagsbehandling: Prop. 1978/79: 77, UU 1978/79: 24, rskr 1978/79: 161.

(Översättning)

Tilläggsprotokoll till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i icke-internationella väpnade konflikter (Protokoll II)

Inledning

De höga fördragsslutande parterna,

som erinrar om att de humanitära principer som kommer till uttryck i den för Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 gemensamma artikel 3 skall utgöra grundvalen för respekt för individen i fall av väpnad konflikt som icke är av internationell karaktär,

som dessutom erinrar om att internationella instrument om de mänskliga rättigheterna erbjuder individen ett grundläggande skydd,

som understryker behovet av att tillförsäkra dessa väpnade konflikters offer ett bättre skydd,

som erinrar om att individen i de fall som icke täckes av gällande lag kvarstår under skydd av de humanitära principerna och den allmänna opinionens krav,

har överenskommit om följande:

Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, and relating to the Protection of Victims of Non-International Armed Conflicts (Protocol II)

Preamble

The High Contracting Parties,

Recalling that the humanitarian principles enshrined in Article 3 common to the Geneva Conventions of 12 August 1949, constitute the foundation of respect for the human person in cases of armed conflict not of an international character,

Recalling furthermore that international instruments relating to human rights offer a basic protection to the human person,

Emphasizing the need to ensure a better protection for the victims of those armed conflicts,

Recalling that, in cases not covered by the law in force, the human person remains under the protection of the principles of humanity and the dictates of the public conscience,

Have agreed on the following:

DEL I DETTA PROTOKOLLS RÄCKVIDD

Artikel 1 – Materiellt tillämpningsområde

1. Detta protokoll, som utvecklar och kompletterar den för Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 gemensamma artikel 3 utan att ändra de villkor som gäller för dess tillämpning, skall tillämpas på alla väpnade konflikter som icke täckes av artikel 1 i tilläggsprotokollet till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i internationella väpnade konflikter (Protokoll I) och som äger rum på en hög fördragsslutande parts territorium mellan dess stridskrafter och upproriska väpnade styrkor eller andra organiserade grupper som under ansvarigt kommando utövar sådan kontroll över en del av dess territorium att de kan utföra sammanhängande och samordnade militära operationer samt tillämpa detta protokoll.

2. Detta protokoll är icke tillämpligt på situationer som uppkommit till följd av interna störningar och spänningar, såsom upplopp, enstaka och sporadiska våldshandlingar och andra liknande handlingar vilka icke är att betrakta såsom väpnade konflikter.

Artikel 2 – Personligt tillämpningsområde

1. Detta protokoll skall tillämpas på alla personer som beröres av en väpnad konflikt i enlighet med definitionen i artikel 1 utan att någon utsättes för sämre behandling på grund av ras, hudfärg, kön, språk, religion eller tro, politisk eller annan uppfattning, nationell eller social härkomst, förmögenhet, börd eller annan rättsställning eller på grund av någon annan liknande omständighet (nedan kallad "ogynnsam åtskillnad").

2. Vid den väpnade konfliktens avslutande skall alla personer som berövats sin frihet eller vilkas frihet inskränkts av skäl i samband med konflikten, liksom personer som av samma skäl efter konfliktens avslutande berövats sin frihet eller vilkas frihet inskränkts, åtnjuta

PART I SCOPE OF THIS PROTOCOL

Article 1 – Material field of application

1. This Protocol, which develops and supplements Article 3 common to the Geneva Conventions of 12 August 1949 without modifying its existing conditions of application, shall apply to all armed conflicts which are not covered by Article 1 of the Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, and relating to the Protection of Victims of International Armed Conflicts (Protocol I) and which take place in the territory of a High Contracting Party between its armed forces and dissident armed forces or other organized armed groups which, under responsible command, exercise such control over a part of its territory as to enable them to carry out sustained and concerted military operations and to implement this Protocol.

2. This Protocol shall not apply to situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence and other acts of a similar nature, as not being armed conflicts.

Article 2 – Personal field of application

1. This Protocol shall be applied without any adverse distinction founded on race, colour, sex, language, religion or belief, political or other opinion, national or social origin, wealth, birth or other status, or on any other similar criteria (hereinafter referred to as "adverse distinction") to all persons affected by an armed conflict as defined in Article 1.

2. At the end of the armed conflict, all the persons who have been deprived of their liberty or whose liberty has been restricted for reasons related to such conflict, as well as those deprived of their liberty or whose liberty is restricted after the conflict for the same

SÖ 1979:23

skydd av artiklarna 5 och 6 till dess att detta berövande eller denna inskränkning av friheten upphört.

Artikel 3 – Nonintervention

1. Ingenting i detta protokoll skall åberopas i syfte att påverka en stats suveränitet; ej heller i syfte att påverka regeringens ansvar eller med alla lagliga medel bevara eller återupprätta lag och ordning i staten eller att försvara statens nationella enhet och territoriella integritet.
2. Ingenting i detta protokoll skall åberopas till försvar för ett direkt eller indirekt ingripande, vilken orsaken än må vara, i den väpnade konflikten eller i den höga fördragsslutande parts inre eller utre angelägenheter på vilkens territorium konflikten äger rum.

reasons, shall enjoy the protection of Articles 5 and 6 until the end of such deprivation or restriction of liberty.

Article 3 – Non-intervention

1. Nothing in this Protocol shall be invoked for the purpose of affecting the sovereignty of a State or the responsibility of the government, by all legitimate means, to maintain or re-establish law and order in the State or to defend the national unity and territorial integrity of the State.
2. Nothing in this Protocol shall be invoked as a justification for intervening, directly or indirectly, for any reason whatever, in the armed conflict or in the internal or external affairs of the High Contracting Party in the territory of which that conflict occurs.

DEL II HUMAN BEHANDLING

Artikel 4 – Grundläggande garantier

1. Alla personer som ej direkt tager del i eller som har upphört att taga del i fientligheterna, vare sig deras frihet har inskränkts eller ej, är berättigade till respekt för sin person, heder och övertygelse samt religiösa seder och bruk. De skall under alla omständigheter behandlas humant och ej utsättas för ogynnsam åtskillnad. Det är förbjudet att ge order om att det icke får finnas någon överlevande.

2. Utan intrång i vad som allmänt stadgas ovan, är och skall följande handlingar mot personer avsedda i punkt 1 vara förbjudna när och var som helst:

- a) våld mot personers liv, hälsa och fysiska eller mentala välbefinnande, särskilt mord och grym behandling såsom tortyr, stympning eller varje form av kroppslig bestraffning;
- b) kollektiva straff;
- c) tagande av gisslan;
- d) terroristhandlingar;
- e) kränkande av personlig värdighet, i synnerhet förödmjukande och nedsättande behandling, våldtäkt, påtvingad prostitution och varje form av otillbörligt närmande;
- f) slaveri och slavhandel i alla former;
- g) plundring;
- h) hot om någon av ovanstående handlingar.

3. Barn skall ges den vård och hjälp de behöver och framför allt

- a) skall de erhålla den uppfostran, inbegripet religiös och moralisk uppfostran, som deras föräldrar eller, i avsaknad av föräldrar, deras vårdnadshavare önskar;
- b) skall alla lämpliga åtgärder vidtagas för att underlätta återförening av tillfälligt

PART II HUMANE TREATMENT

Article 4 – Fundamental guarantees

1. All persons who do not take a direct part or who have ceased to take part in hostilities, whether or not their liberty has been restricted, are entitled to respect for their person, honour and convictions and religious practices. They shall in all circumstances be treated humanely, without any adverse distinction. It is prohibited to order that there shall be no survivors.

2. Without prejudice to the generality of the foregoing, the following acts against the persons referred to in paragraph 1 are and shall remain prohibited at any time and in any place whatsoever:

- (a) violence to the life, health and physical or mental wellbeing of persons, in particular murder as well as cruel treatment such as torture, mutilation or any form of corporal punishment;
- (b) collective punishments;
- (c) taking of hostages;
- (d) acts of terrorism;
- (e) outrages upon personal dignity, in particular humiliating and degrading treatment, rape, enforced prostitution and any form of indecent assault;
- (f) slavery and the slave trade in all their forms;
- (g) pillage;
- (h) threats to commit any of the foregoing acts.

3. Children shall be provided with the care and aid they require, and in particular:

- (a) they shall receive an education, including religious and moral education, in keeping with the wishes of their parents, or in the absence of parents, of those responsible for their care;
- (b) all appropriate steps shall be taken to facilitate the reunion of families temporarily

åtskilda familjer;

c) skall barn som ej nått femton års ålder varken inkallas till stridskrafterna eller tillåtas delta i fientligheterna;

d) skall det särskilda skydd som i denna artikel beviljas för barn som ej nått femton års ålder förbli tillämpligt på dem om de trots bestämmelserna i c) deltagar direkt i fientligheterna och blir tillfångatagna;

e) skall åtgärder vid behov vidtagas, om möjligt med föräldrarnas eller i enlighet med lag eller sedvanerätt utsedda vårdnadshavares godkännande, för att tillfälligt förflytta barn från område där fientligheter äger rum till ett säkrare område inom landet samt för att tillse att barnen åtföljes av personer som är ansvariga för deras säkerhet och välbefinnande.

rily separated;

(c) children who have not attained the age of fifteen years shall neither be recruited in the armed forces or groups nor allowed to take part in hostilities;

(d) the special protection provided by this Article to children who have not attained the age of fifteen years shall remain applicable to them if they take a direct part in hostilities despite the provisions of subparagraph (c) and are captured;

(e) measures shall be taken, if necessary, and whenever possible with the consent of their parents or persons who by law or custom are primarily responsible for their care, to remove children temporarily from the area in which hostilities are taking place to a safer area within the country and ensure that they are accompanied by persons responsible for their safety and well-being.

Artikel 5 – Personer vilka berövats sin frihet

1. Utöver bestämmelserna i artikel 4 skall följande bestämmelser iakttas såsom ett minimum vad beträffar personer som berövats sin frihet av skäl som står i samband med den väpnade konflikten, vare sig dessa personer är internerade eller i fångenskap:

a) de sårade och sjuka skall behandlas i enlighet med artikel 7;

b) de i denna punkt avsedda personerna skall i samma utsträckning som civilbefolkningen förses med livsmedel och dricksvatten och erhålla garantier för hälsovård och hygien samt skyddas i ett svårt klimat och vid fara som uppstått till följd av den väpnade konflikten;

c) de skall få mottaga enskild eller kollektiv hjälp;

d) de skall få utöva sin religion och på begäran, om så är lämpligt, mottaga andligt bistånd från personer som utövar religiösa uppgifter, såsom militärpräster;

Article 5 – Persons whose liberty has been restricted

1. In addition to the provisions of Article 4, the following provisions shall be respected as a minimum with regard to persons deprived of their liberty for reasons related to the armed conflict, whether they are interned or detained:

(a) the wounded and the sick shall be treated in accordance with Article 7;

(b) the persons referred to in this paragraph shall, to the same extent as the local civilian population, be provided with food and drinking water and be afforded safeguards as regards health and hygiene and protection against the rigours of the climate and the dangers of the armed conflict;

(c) they shall be allowed to receive individual or collective relief;

(d) they shall be allowed to practise their religion and, if requested and appropriate, to receive spiritual assistance from persons, such as chaplains, performing religious functions;

e) de skall, om de sättes i arbete, åtnjuta samma arbetsvillkor och garantier som dem som den lokala civilbefolkningen kommer i åtnjutande av.

2. De som är ansvariga för de i punkt 1 avsedda personernas internering eller fångenskap skall även i möjligaste mån iakttaga följande bestämmelser rörande dessa personer:

a) utom då män och kvinnor tillhörande samma familj är inkvarterade tillsammans skall kvinnorna inkvarteras i lokaler som är åtskilda från männens och ställas under direkt övervakning av kvinnor;

b) de skall tillåtas sända och mottaga brev och kort, vilkas antal skall begränsas av den behöriga myndigheten om den anser detta vara nödvändigt;

c) platser för internering och fångenskap skall ej vara belägna i närheten av stridsområdet. De i punkt 1 avsedda personerna skall evakueras, då de platser där de är internerade eller i fångenskap blir särskilt utsatta för fara till följd av den väpnade konflikten, om evakueringen kan utföras under betryggande säkerhet;

d) de skall komma i åtnjutande av läkarundersökningar;

e) deras fysiska eller mentala hälsa och integritet skall icke äventyras genom någon oerättigad handling eller försummelse. Det är därför förbjudet att underkasta personer som avses i denna artikel någon medicinsk åtgärd som icke motiveras av den berörda personens hälsotillstånd och som icke är förenlig med allmänt erkända medicinska normer tillämpade på fria människor under liknande medicinska omständigheter.

3. Personer som icke täckes av punkt 1 men vilkas frihet inskränkts på något sätt, av skäl som står i samband med den väpnade konflikten, skall behandlas humanit i enlighet med artikel 4 och punkterna 1 a), c), d) och 2 b) i denna artikel.

(e) they shall, if made to work, have the benefit of working conditions and safeguards similar to those enjoyed by the local civilian population.

2. Those who are responsible for the internment or detention of the persons referred to in paragraph 1 shall also, within the limits of their capabilities, respect the following provisions relating to such persons:

(a) except when men and women of a family are accommodated together, women shall be held in quarters separated from those of men and shall be under the immediate supervision of women;

(b) they shall be allowed to send and receive letters and cards, the number of which may be limited by competent authority if it deems necessary;

(c) places of internment and detention shall not be located close to the combat zone. The persons referred to in paragraph 1 shall be evacuated when the places where they are interned or detained become particularly exposed to danger arising out of the armed conflict, if their evacuation can be carried out under adequate conditions of safety;

(d) they shall have the benefit of medical examinations;

(e) their physical or mental health and integrity shall not be endangered by any unjustified act or omission. Accordingly, it is prohibited to subject the persons described in this Article to any medical procedure which is not indicated by the state of health of the person concerned, and which is not consistent with the generally accepted medical standards applied to free persons under similar medical circumstances.

3. Persons who are not covered by paragraph 1 but whose liberty has been restricted in any way whatsoever for reasons related to the armed conflict shall be treated humanely in accordance with Article 4 and with paragraphs 1 (a), (c) and (d), and 2 (b) of this Article.

4. Om det beslutas att personer som berövats sin frihet skall återfå friheten, skall nödvändiga åtgärder för att garantera dessa personers säkerhet vidtagas av beslutsfattarna.

Artikel 6 – Straffrättsligt åtal

1. Denna artikel avser åtal och bestraffning av brott i samband med väpnad konflikt.

2. Ingen dom skall avkunnas och inget straff skall verkställas mot en person som befunnits skyldig till brott utom i samband med att vederbörande fällts till ansvar av en domstol som erbjuder nödvändiga garantier för oberoende och opartiskhet. Särskilt:

a) skall förfarandet omfatta föreskrifter rörande omedelbar underrättelse till den anklagade om alla detaljer i det brott som han anklagas för samt garantera den anklagade, såväl före som efter rättegången mot honom, alla nödvändiga rättigheter och försvarsmedel;

b) ingen skall fällas till ansvar för ett brott utom på grundval av ett personligt straffansvar;

c) ingen skall förklaras skyldig till brott på grund av handling eller försummelse som icke utgjorde ett brott enligt lagen vid den tidpunkt då handlingen begicks; ej heller skall ett strängare straff tillmätas honom än det som var tillämpligt vid den tidpunkt då brottet begicks. Om lagen efter det att brottet begicks ändras så att den stadgar ett lindrigare straff, skall brottslingen komma i åtnjutande härav;

d) var och en som anklagats för brott förutsättes vara oskyldig till dess att han förklarats skyldig enligt lag;

e) var och en som anklagats för brott skall ha rätt att dömas i sin närvaro;

f) ingen skall tvingas avlägga vittnesbörd mot sig själv eller erkänna sig vara skyldig.

4. If it is decided to release persons deprived of their liberty, necessary measures to ensure their safety shall be taken by those so deciding.

Article 6 – Penal prosecutions

1. This Article applies to the prosecution and punishment of criminal offences related to the armed conflict.

2. No sentence shall be passed and no penalty shall be executed on a person found guilty of an offence except pursuant to a conviction pronounced by a court offering the essential guarantees of independence and impartiality. In particular:

(a) the procedure shall provide for an accused to be informed without delay of the particulars of the offence alleged against him and shall afford the accused before and during his trial all necessary rights under means of defence;

(b) no one shall be convicted of an offence except on the basis of individual penal responsibility;

(c) no one shall be held guilty of any criminal offence on account of any act or omission which did not constitute a criminal offence, under the law, at the time when it was committed; nor shall a heavier penalty be imposed than that which was applicable at the time when the criminal offence was committed; if, after the commission of the offence, provision is made by law for the imposition of a lighter penalty, the offender shall benefit thereby;

(d) anyone charged with an offence is presumed innocent until proved guilty according to law;

(e) anyone charged with an offence shall have the right to be tried in his presence;

(f) no one shall be compelled to testify against himself or to confess guilt.

3. Var och en som blivit dömd för brott skall i samband med domens fällande underrättas om sina besvärsmöjligheter och andra möjligheter samt om de tidsfrister som härvid bör iakttagas.

4. Dödsstraff skall icke avkunnas mot personer som vid den tidpunkt då brottet begicks ej nått aderton års ålder och skall icke verkställas på havande kvinnor och småbarnsmödrar.

5. Vid fientligheternas upphörande skall de makthavande myndigheterna bemöda sig om att i största möjliga utsträckning bevilja amnesti åt personer som deltagit i den väpnade konflikten eller åt dem som berövats sin frihet av skäl som står i samband med den väpnade konflikten, vare sig de är internerade eller i fångenskap.

3. A convicted person shall be advised on conviction of his judicial and other remedies and of the time-limits within which they may be exercised.

4. The death penalty shall not be pronounced on persons who were under the age of eighteen years at the time of the offence and shall not be carried out on pregnant women or mothers of young children.

5. At the end of hostilities, the authorities in power shall endeavour to grant the broadest possible amnesty to persons who have participated in the armed conflict, or those deprived of their liberty for reasons related to the armed conflict, whether they are interned or detained.

**DEL III
SÅRADE, SJUKA OCH SKEPPSBRUTNA**

Artikel 7 – Skydd och vård

1. Alla sårade, sjuka och skeppsbrutna, vare sig de har deltagit i den väpnade konflikten eller ej, skall respekteras och skyddas.

2. Under alla omständigheter skall de behandlas humant och i största möjliga utsträckning och med minsta dröjsmål erhålla den sjukvård och omsorg som deras tillstånd kräver. Ingen åtskillnad skall göras mellan dem av andra skäl än medicinska.

Artikel 8 – Efterforskning

Då omständigheterna så medger och särskilt efter överenskommelse, skall alla åtgärder som är möjliga omedelbart vidtagas i syfte att efterforska och omhändertaga sårade, sjuka och skeppsbrutna, att skydda dem mot plundring och misshandel, att tillse att de erhåller lämplig vård samt att efterforska de döda, förhindra att de plundras och tillse att de får en hedersam begravning.

Artikel 9 – Skydd av sjukvårds- och sjukavårdspersonal

1. Sjukvårds- och sjukavårdspersonal skall respekteras och skyddas och skall erhålla all tillgänglig hjälp för utövande av sin verksamhet. De skall ej tvingas utföra uppgifter som icke överensstämmer med deras humanitära uppdrag.

2. Under utövande av sin verksamhet får sjukvårdspersonal ej tvingas ge företräde åt någon person utom av medicinska skäl.

Artikel 10 – Allmänt skydd för sjukvårdsuppdrag

1. Under inga omständigheter skall någon straffas för utförande av sjukvårdsuppdrag som är förenliga med medicinska etiska prin-

**PART III
WOUNDED, SICK AND SHIPWRECKED**

Article 7 – Protection and care

1. All the wounded, sick and shipwrecked, whether or not they have taken part in the armed conflict, shall be respected and protected.

2. In all circumstances they shall be treated humanely and shall receive, to the fullest extent practicable and with the least possible delay, the medical care and attention required by their condition. There shall be no distinction among them founded on any grounds other than medical ones.

Article 8 – Search

Whenever circumstances permit, and particularly after an engagement, all possible measures shall be taken, without delay, to search for and collect the wounded, sick and shipwrecked, to protect them against pillage and ill-treatment, to ensure their adequate care, and to search for the dead, prevent their being despoiled, and decently dispose of them.

Article 9 – Protection of medical and religious personnel

1. Medical and religious personnel shall be respected and protected and shall be granted all available help for the performance of their duties. They shall not be compelled to carry out tasks which are not compatible with their humanitarian mission.

2. In the performance of their duties medical personnel may not be required to give priority to any person except on medical grounds.

Article 10 – General protection of medical duties

1. Under no circumstances shall any person be punished for having carried out medical activities compatible with medical ethics, regardless

ciper oberoende av vem som kommer i åtnjutande därav.

2. Personer med uppgifter inom sjukvården skall ej tvingas utföra handlingar eller arbete som strider mot medicinska etiska principer eller mot andra regler som uppställts till de sårades och sjukas bästa, inklusive detta protokoll, och icke heller tvingas avstå från handlingar som kräves i enlighet med dessa principer eller regler.

3. Personer med uppgifter inom sjukvården skall, med förbehåll för nationell lagstiftning, respekteras i vad avser deras skyldigheter att å yrkets vägnar erhålla information om sårade och sjuka i deras vård.

4. Med förbehåll för nationell lagstiftning skall ingen som utövar verksamhet inom sjukvården straffas på något sätt till följd av vägran eller försummelse att lämna information om sårade och sjuka som är eller har varit i hans vård.

Artikel 11 – Skydd av sjukvårdsenheter och sjuktransporter

1. Sjukvårdsenheter och sjuktransporter skall alltid respekteras och skyddas och skall icke utsättas för anfall.

2. Det skydd som tillkommer sjukvårdsenheter och sjuktransporter skall upphöra endast i det fall att de vid sidan av användningen för humanitära uppgifter begagnas för fientliga handlingar. Skyddet får dock inte upphöra förrän varning givits med angivande, i förekommande fall, av skälig frist och först då varningen icke hörsammats.

Artikel 12 – Kännetecken

Under ledning av vederbörande behörig myndighet skall sjukvårds- och själavårdspersonal samt sjukvårdsenheter och sjuktransportmedel förses med Röda korsets, Röda halvmånens eller Röda lejonets och solens kännetecken, mot vit bakgrund. Det skall respekteras under alla förhållanden. Det skall inte användas på otillbörligt sätt.

of the person benefiting therefrom.

2. Persons engaged in medical activities shall neither be compelled to perform acts or to carry out work contrary to, nor be compelled to refrain from acts required by, the rules of medical ethics or other rules designed for the benefit of the wounded and sick, or this Protocol.

3. The professional obligations of persons engaged in medical activities regarding information which they may acquire concerning the wounded and sick under their care shall, subject to national law, be respected.

4. Subject to national law, no person engaged in medical activities may be penalized in any way for refusing or failing to give information concerning the wounded and sick who are, or who have been, under his care.

Article 11 – Protection of medical units and transports

1. Medical units and transports shall be respected and protected at all times and shall not be the object of attack.

2. The protection to which medical units and transports are entitled shall not cease unless they are used to commit hostile acts, outside their humanitarian function. Protection may, however, cease only after a warning has been given setting, whenever appropriate, a reasonable time-limit, and after such warning has remained unheeded.

Article 12 – The distinctive emblem

Under the direction of the competent authority concerned, the distinctive emblem of the Red Cross, Red Crescent or Red Lion and Sun on a white ground shall be displayed by medical and religious personnel and medical units, and on medical transports. It shall be respected in all circumstances. It shall not be used improperly.

**DEL IV
CIVILBEFOLKNINGEN**

Artikel 13 – Skydd av civilbefolkningen

1. Civilbefolkningen och civila personer skall åtnjuta allmänt skydd mot faror i samband med militära operationer. För att göra detta skydd effektivt skall följande regler under alla omständigheter tillämpas.

2. Civilbefolkningen som sådan och civila personer skall icke utsättas för anfall. Våldshandlingar eller hot om våld vars främsta syfte är att sprida terror bland civilbefolkningen är förbjudna.

3. Civila skall åtnjuta skydd enligt denna del, utom under den tid då de direkt deltar i fientligheterna.

Artikel 14 – Skydd av egendom som är nödvändig för civilbefolkningens överlevnad

Utsvältning av civilbefolkningen är förbjuden såsom stridsmetod. Det är därför förbjudet att i detta syfte anfälla, förstöra, bortföra eller göra obrukbar sådan egendom som är nödvändig för civilbefolkningens överlevnad, till exempel livsmedel och jordbruksområden där livsmedel produceras, gröda, boskap, anläggningar och reservoarer för dricksvatten samt bevattningsanläggningar.

Artikel 15 – Skydd av anläggningar och installationer som innehåller farliga krafter

Anläggningar och installationer som innehåller farliga krafter, såsom dammar, vallar och kärnkraftverk, skall ej göras till föremål för anfall, även om de utgör militära mål, om sådana anfall kan förorsaka utlösandet av farliga krafter och därmed leda till svåra förluster bland civilbefolkningen.

Artikel 16 – Skydd av kulturell egendom och platser avsedda för religionsutövning

Utan intrång i bestämmelserna i Haagkonven-

**PART IV
CIVILIAN POPULATION**

Article 13 – Protection of the civilian population

1. The civilian population and individual civilians shall enjoy general protection against the dangers arising from military operations. To give effect to this protection, the following rules shall be observed in all circumstances.

2. The civilian population as such, as well as individual civilians, shall not be the object of attack. Acts or threats of violence the primary purpose of which is to spread terror among the civilian population are prohibited.

3. Civilians shall enjoy the protection afforded by this Part, unless and for such time as they take a direct part in hostilities.

Article 14 – Protection of objects indispensable to the survival of the civilian population.

Starvation of civilians as a method of combat is prohibited. It is therefore prohibited to attack, destroy, remove or render useless, for that purpose, objects indispensable to the survival of the civilian population, such as foodstuffs, agricultural areas for the production of foodstuffs, crops, livestock, drinking water installations and supplies and irrigation works.

Article 15 – Protection of works and installations containing dangerous forces

Works or installations containing dangerous forces, namely dams, dykes and nuclear electrical generating stations, shall not be made the object of attack, even where these objects are military objectives, if such attack may cause the release of dangerous forces and consequent severe losses among the civilian population.

Artikel 16 – Protection of cultural objects and of places of worship

Without prejudice to the provisions of the

tionen den 14 maj 1954 om skydd av kulturell egendom i händelse av väpnad konflikt är det förbjudet att begå fientlig handling riktad mot historiska minnesmärken, konstverk eller platser avsedda för religionsutövning, vilka utgör folkens kulturella eller andliga arv, samt att använda dem såsom stöd för den militära insatsen.

Artikel 17 – Förbud mot tvångsförflyttning av civila

1. Order om förflyttning av civilbefolkningen skall icke givas av skäl som står i samband med konflikten, om icke berörda civilas säkerhet eller tvingande militära skäl så kräver. Måste sådan förflyttning ske, skall alla åtgärder som är möjliga vidtagas i syfte att mottaga civilbefolkningen på tillfredsställande sätt vad beträffar inkvartering, hygien, hälsovård, säkerhet och förplägnad.

2. Civila skall ej tvingas lämna sitt eget territorium av skäl som står i samband med konflikten.

Artikel 18 – Hjälporganisationer och hjälpaktioner

1. Hjälporganisationer inom den höga fördragsslutande partens territorium, såsom Röda korset (Röda halvmånen, Röda lejonet och solen), kan erbjuda sina tjänster för utförande av sina traditionella uppgifter i vad avser den väpnade konfliktens offer. Civilbefolkningen kan även på eget initiativ omhändertaga och vårda de sårade, sjuka och skeppsbrutna.

2. Är civilbefolkningen utsatt för otillbörliga lidanden till följd av brist på förnödenheter som är av största vikt för dess överlevnad, såsom livsmedel och läkemedel, skall hjälpaktioner för civilbefolkningen av en renodlat humanitär och opartisk natur och som inte medför någon ogynnsam åtskillnad genomföras med förbehåll för vederbörande höga fördragsslutande parts samtycke.

Hague Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict of 14 May 1954, it is prohibited to commit any acts of hostility directed against historic monuments, works of art or places of worship which constitute the cultural or spiritual heritage of peoples, and to use them in support of the military effort.

Article 17 – Prohibition of forced movement of civilians

1. The displacement of the civilian population shall not be ordered for reasons related to the conflict unless the security of the civilians involved or imperative military reasons so demand. Should such displacements have to be carried out, all possible measures shall be taken in order that the civilian population may be received under satisfactory conditions of shelter, hygiene, health, safety and nutrition.

2. Civilians shall not be compelled to leave their own territory for reasons connected with the conflict.

Article 18 – Relief societies and relief actions

1. Relief societies located in the territory of the High Contracting Party, such as Red Cross (Red Crescent, Red Lion and Sun) organizations, may offer their services for the performance of their traditional functions in relation to the victims of the armed conflict. The civilian population may, even on its own initiative, offer to collect and care for the wounded, sick and shipwrecked.

2. If the civilian population is suffering undue hardship owing to a lack of the supplies essential for its survival, such as foodstuffs and medical supplies, relief actions for the civilian population which are of an exclusively humanitarian and impartial nature and which are conducted without any adverse distinction shall be undertaken subject to the consent of the High Contracting Party concerned.

**DEL V
SLUTBESTÄMMELSER**

Artikel 19 – Informationsspridning

Detta protokoll skall få så stor spridning som möjligt.

Artikel 20 – Undertecknande

Detta protokoll skall stå öppet för undertecknande av parter till konventionerna sex månader efter undertecknandet av slutdokumentet och under en period av tolv månader.

Artikel 21 – Ratifikation

Detta protokoll skall snarast möjligt ratificeras. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos det schweiziska förbundsrådet, som är depositarie för konventionerna.

Artikel 22 – Anslutning

Detta protokoll skall stå öppet för anslutning av varje part till konventionerna som ej undertecknat det. Anslutningsinstrumenten skall deponeras hos depositarien.

Artikel 23 – Ikraftträdande

1. Detta protokoll skall träda i kraft sex månader efter dagen för deponering av två ratifikations- eller anslutningsinstrument.
2. För varje part till konventionerna som därefter ratificerar eller tillträder detta protokoll skall det träda i kraft sex månader efter den dag då parten deponerat sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument.

Artikel 24 – Ändring

1. Varje hög fördragsslutande part kan föreslå ändringar i detta protokoll. Text till ändringsförslag skall underställas depositarien, som efter samråd med alla fördragsslutande parter och den Internationella rödakorskommittén skall besluta om en konferens skall samman-

**PART V
FINAL PROVISIONS**

Article 19 – Dissemination

This Protocol shall be disseminated as widely as possible.

Article 20 – Signature

This Protocol shall be open for signature by the Parties to the Conventions six months after the signing of the Final Act and will remain open for a period of twelve months.

Article 21 – Ratification

This Protocol shall be ratified as soon as possible. The instruments of ratification shall be deposited with the Swiss Federal Council, depositary of the Conventions.

Article 22 – Accession

This Protocol shall be open for accession by any Party to the Conventions which has not signed it. The instruments of accession shall be deposited with the depositary.

Article 23 – Entry into force

1. This Protocol shall enter into force six months after two instruments of ratification or accession have been deposited.
2. For each Party to the Conventions thereafter ratifying or acceding to this Protocol, it shall enter into force six months after the deposit by such Party of its instrument of ratification or accession.

Article 24 – Amendment

1. Any High Contracting Party may propose amendments to this Protocol. The text of any proposed amendment shall be communicated to the depositary which shall decide, after consultation with all the High Contracting Parties and the International Committee of the

kallas för att taga ställning till ändringsförslaget.

2. Depositarien skall till denna konferens inbjuda samtliga höga fördragsslutande parter samt parterna till konventionerna, vare sig dessa undertecknat detta protokoll eller ej.

Artikel 25 – Uppsägning

1. Skulle en hög fördragsslutande part uppsäga detta protokoll, skall uppsägningen icke träda i kraft förrän sex månader efter mottagandet av uppsägningsinstrumentet. Är emellertid den uppsägande parten vid utgången av de sex månaderna inblandad i någon av de i artikel 1 avsedda situationerna, skall uppsägningen icke träda i kraft förrän vid utgången av den väpnade konflikten. Personer som berövats sin frihet eller vilkas frihet blivit inskränkt av skäl som står i samband med konflikten skall dock även i fortsättningen, till dess att de slutligt frigges, komma i åtnjutande av bestämmelserna i detta protokoll.

2. Uppsägningen skall skriftligen meddelas depositarien, som skall underrätta samtliga höga fördragsslutande parter härom.

Artikel 26 – Notifikationer

Depositarien skall underrätta de höga fördragsslutande parterna samt parterna till konventionerna, vare sig de undertecknat detta protokoll eller ej, om:

- a) undertecknanden av detta protokoll samt deponeringar av ratifikations- och anslutningsinstrument enligt artiklarna 21 och 22;
- b) dagen för detta protokolls ikraftträdande enligt artikel 23; och
- c) meddelanden och förklaringar enligt artikel 24.

Artikel 27 – Registrering

1. Efter ikraftträdandet skall detta protokoll av depositarien överlämnas till Förenta natio-

Red Cross, whether a conference should be convened to consider the proposed amendment.

2. The depositary shall invite to that conference all the High Contracting Parties as well as the Parties to the Conventions, whether or not they are signatories of this Protocol.

Article 25 – Denunciation

1. In case a High Contracting Party should denounce this Protocol, the denunciation shall only take effect six months after receipt of the instrument of denunciation. If, however, on the expiry of six months, the denouncing Party is engaged in the situation referred to in Article 1, the denunciation shall not take effect before the end of the armed conflict. Persons who have been deprived of liberty, or whose liberty has been restricted, for reasons related to the conflict shall nevertheless continue to benefit from the provisions of this Protocol until their final release.

2. The denunciation shall be notified in writing to the depositary, which shall transmit it to all the High Contracting Parties.

Article 26 – Notifications

The depositary shall inform the High Contracting Parties as well as the Parties to the Conventions, whether or not they are signatories of this Protocol, of:

- (a) signatures affixed to this Protocol and the deposit of instruments of ratification and accession under Articles 21 and 22;
- (b) the date of entry into force of this Protocol under Article 23; and
- (c) communications and declarations received under Article 24.

Article 27 – Registration

1. After its entry into force, this Protocol shall be transmitted by the depositary to the Secre-

SÖ 1979:23

nernas sekretariat för registrering och publicering, i enlighet med artikel 102 i Förenta nationernas stadga.

2. Depositarien skall även underrätta Förenta nationernas sekretariat om alla ratifikationer och anslutningar som mottagits med avseende på detta protokoll.

Artikel 28 – Lika vitsord

Originalen till detta protokoll, varav de arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska¹ texterna äger lika vitsord, skall deponeras hos depositarien, som skall överlämna bestyrkta kopior av detsamma till samtliga parter till konventionerna.

tariat of the United Nations for registration and publication, in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

2. The depositary shall also inform the Secretariat of the United Nations of all ratifications and accessions received by it with respect to this Protocol.

Article 28 – Authentic texts

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic shall be deposited with the depositary, which shall transmit certified true copies thereof to all the Parties to the Conventions.

¹ De arabiska, franska, kinesiska, ryska och spanska texterna har här uteslutits.